

Szczypiorski, Krzysztof

Poezja rodem z Mińska Mazowieckiego

Rocznik Mińsko Mazowiecki 2, 218-235

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poezja rodem z Mińska Mazowieckiego KRZYSZTOF SZCZYPIORSKI

W tym roczniku przedstawiamy poezje pana Krzysztofa Szczypiorskiego ur. w 1949 r. mińszczanina z dziada pradziada. O wierszach pana Krzysztofa tak m.in. pisze we wstępie w przygotowywanym do druku tomiku jego wierszy (który ukaże się niebawem) poeta Tadeusz Chróścielewski:

"Z niemałą przyjemnością zapoznałem się z wierszami Krzysztofa Szczypiorskiego - znanego mi dotąd jako świetnego organizatora, społecznika, przedstawiciela zamierającego, niestety, gatunku bezinteresownych działaczy na niwie kultury, zbieracza mińsko mazowieckich pamiątek historycznych, organizatora muzeum tradycji 7 Pułku Ułanów Lubelskich, o pełnym chwały szlaku bojowym zarówno w 1920 jak w 1939 r. oraz w kampanii A.K. i w ogóle miłośnika przeszłości moich stron rodzinnych. Z satysfakcją więc rekomenduję dziś te wiersze Czytelnikowi. Są to bowiem wiersze serdeczne, pisane ze swoistą odwagą, bo świadomie na przekór młodopoezytycznym modom, z ich paserstwem na antypoetyczność, manierycznością jako zasadą formalną, drwiną z wartości ustalonych w ciągu przeszło tysiąca lat naszego stawiania się narodem o poważnych zasługach dla kultury światowej i szlachetnego, przy swej niezyciowości, poświęcenia się dla stabilizacji życia na zachodzie (...)

Kto nie szuka przygody słownej, języka pozarozumowego, zabawy na poezję "konkretną", tworzoną ze znaków drukarskich pozaliterowych, ba, knajacką lecz treści włożonej w proste, ale dźwięczne i spełniające zadość wymogom artystycznym słowa, niech sięgnie po te wiersze (...).

Przedstawiam Czytelnikom poetę wartościowego".

Wiersze które składam
to moje widzenie

Boga

świata

i siebie

Przekazuję je ludziom

Dzielę się z nimi

jak opłatkiem

Bogiem

światem

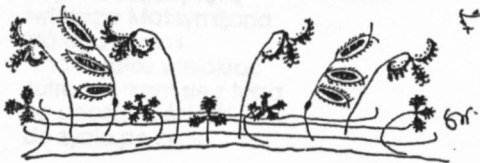
i sobą

Życie człowieka
iskierka
Być i Mieć
żłudna jak czas
i fatamorgana.

Pamięci babci Romy

W sercu zatrzymałem portret babci Romy
co mieszkała w zielonym domku drewnianym
obrzeżonym tujami i świerkami
U babci Romy zadziwiająco smakowały
ciasta jej wypieku
zwłaszcza baumkuchen
W jej pokoju pachniały farby
o przeróżnych nazwach
te rozmazane na palecie
I te na obrazach opartych o ściany
lub dojrzewających na sztalugach
Babcia uczyła mnie
kłaść fiolet obok tytanowej bieli
zieleń Veronese'a przy ultramarynie
oraz sztuki prowadzenia pędzla
po płótnach podobrazia
Ofiarowała mi bezcenny dar
ostatnie lata swego życia...
Nad zielonym domkiem
nieustannie świeciło słońce
I górowała nad nim tęcza
Babcia odeszła za kraj świata
słońce i tęcza zgasty

Matko, przesówasz wspomnienia
jak paciorki różańca
i uśmiechasz się.
Pamiętasz jak stuktem kolano?
Płakałem.
Objętas i pocałowałaś mnie.
Przestało boleć.
Chciałbym, aby obecność twoja
była nieskończona.

Pierwsza wigilla bez ojca,
mama jakby zmalata i pochyliła się
patrząc w pusty talerz na stole.
Anioł na choince przekrzywił się
i wypuścił gwiazdę z dłoni.
Jedynie lampki rozbiły światłem
jak co roku.
W blasku idącym od drzewka,
skrzących się tańcuchach i bombkach
dostrzegłem ciepły uśmiech ojca.

Pamięci Mieczysława Kościelniaka

Twoje spojrzenie
było ufne i pytające
jak oczy dziecka
ręce ci drżały
a przecież
wyczarowałeś nimi obrazy
barwne jak wczesna jesień
i grafiki o czerni kolorowej
niczym zimorodek
Malarzu tak polski
jak pasiak łowicki
i rogatywka ułańska
Kochałeś Ojczyznę
miłością Traugutta i Matejki
wciąż niespokojny
o jej dziedzictwo
i przyszłość
Twórco tak europejski
jak plac świętego Marka w Wenecji
i plac Mariacki w Krakowie
Kochałeś ludzi kwiaty
mity śródziemnomorskie
i baśnie ciemnej północy
Pytałeś mnie - dlaczego był Oświęcim
który przeżyłeś
próżno starałeś się zgłębić
czelusć serca
człowieka w czarnym mundurze
który zabijał
i przejrzał mrok jego myśli
Odszedłeś w pozycas
i zarzeczywistość
poprowadzony ręką
świętego Maksymiljana
którego znałeś
i malowałeś wielokrotnie
Jutro spotkam się z tobą
na początku ścieżki
do życia po życiu...

Poecie Eugeniuszowi Kasjanowiczowi

Nic tak ludzi nie łączy
jak uczucie
nic tak nie dzieli
jak czas
łączy nas słowo pisane
drżanie serc...
Dzieli przestrzeń
rzeczywistości
w której tkwimy
jak dwa kamyczki w rzece
dopóty gładzone przez wodę
aż zamienią się
w ziarenka plasku...
Niewidoczne...
A może jednak kiedyś
ktoś
pochylił się nad rzeką
i nagarnąwszy w dłoń
plasku
zacznie mówić o kamieniach.

- Wyrosteś synku, powiedziała mama
i położyła dłoń na mojej głowie.
Z kąta pokoju powiało chłodem,
fotele zmalowały i stół przestał być stółem.
Odeszłem w inny wymiar rzeczywistości,
który wciąż przeraża.

Rafałkowi

Stanąłem na łące
całej żółtej od mleczy.
Kiedyś biegateś po niej
synku,
wyciągałeś ręce
wołając "tatuś".
W oczach miałeś
radość,
ufność,
zachwyty...
Masz dziś czternaście lat
nie biegasz po łąkach.
Szkota... dom
to twą zabawą -
zwykła kolej rzeczy.
Coraz trudniej dostrzec
w twych oczach:
radość,
zachwyty,
ufność.

Pani bibliotekarce

Wśród setek książek
na półkach krzesłach
i biurku
samotna jak szarotka
na rumowisku
stemplujesz
wpisujesz
katalogujesz...
Czy mój książkowy
prostując skrzydełka
zdążył już zauważyć
że w tych okularach
jest ci do twarzy?

Rafałkowi

Jeszcze nie wiele umiesz synku
a niedługo czeka cię wybór.
Jaką drogą pójdziesz?
Czy tą, którą podpowie rozsądek?
Czy tą, którą wskaże uczucie?
Wiem, że niewiele mogę ci w tym pomóc.
Twoja droga nie jest moją,
twój czas nie jest mój.
Odchodzisz z każdym dniem dalej.
Jednak pamiętaj w tej drodze
zachwycać się polną różą,
śpiewającym na niebie skowronkiem,
biedronką na listku kwiatu,
motylem nad szmaragdową tąką.
Szemrzącym strumykłem w lesie,
zieloną żabką skaczącą wśród traw,
wiewiórką mknącą po gałęziach.
Drewnianym kościółkiem
stojącym wśród sosen na wzgórzu
i kapliczką przy polnej drodze.
Bo są to małe ludzkie radości,
które znaczą dużo.

Siostrzenicy Marysi M.

Dorostaś
pod powiekami
jeszcze trzymasz
pierwszą miłość
z trzepotem serca
i z pocałunkiem
jak muśnięcie motyla...
Chciałbym
by człowiek - bestia
nie zbliżył się do ciebie
bo mógłby
rozsypanąć cię
jak pęk kwiatów
lub rozlać
niczym krztyńki wody
niesionej w dłoniach...
Życzę tobie
aby wszystkie dni
które czas ci gotuje
były jak słoneczna tąka
zaś ludzie
nie kusili cię
owocami poznania
z rajskiego drzewa
nie podpowiadali ci siebie
i nie myśleli za ciebie...
Ścieżka twojego życia
ma już swój wymiar
blask i cień
ma swój krzyż
oraz obłok nadziei.

Tęsknię za krótkimi spodniami
I poobijanymi łokciami,
za łażeniem po płotach i drzewach.
Za choinką z kolorowymi świeczkami,
za stołem większym ode mnie
I za kolanami ojca,
które były najlepszym fotelem.
Gdy dorastałem odbierano
mi to wszystko po kolei.
Teraz gdy bawię się ze swym synkiem
znów staję się chłopcem.
Jednak odbicie moje w lustrze
mówi mi: nieprawda.

A n i

Gdy śpisz córeczko
aureola złotych włosów
użytkuje się obok twojej główki.
Masz rozrzucone rączki
i lekki oddech.
Przypominasz mi wszystko
co jest małe, puszyste,
piękne i czyste.
Całuję twoją piąstkę
i jestem szczęśliwy.

Ani

Masz sześć lat córeczko
i lubisz bajki.
Nie wiesz jeszcze,
że strachy
rodzą się w sercach ludzi.
Będą czyhać
na zakrętach twego życia,
aby uwięzić
twój umysł i wolę
w zamku na jaspisowej górze.
Czy znajdzie się rycerz,
który pomoże ci je pokonać?...
Oby miał serce
Godfryda rycerza Gwiazdy Wigilijnej.

Zostaną po mnie -
przydeptane pantofle
znoszone ubrania
niewybrane lekarstwa
rozrzucone książki
niedokończony wiersz
zmięta pościel
I kokon
niepotrzebnego ciała
odejdę poza życie
nieco przestraszony
I zaskoczony
tym co będzie się
dziać ze mną
I koło mnie
w świecie bezczasu.

SOBIE - WAM - IM

Kim jestem
za robionym grymasem
za maską uśmiechu
posyłaną znajomym
w sklepie na zebraniu
czy na święcie rodzinnym?
Czy sobą
czy zlepkiem
ról z niespójnego monodramu
grającego charakteru raz czarne
raz białe
lub też barwy nijakiej?..
A przecież jedynie
chcę być nieporuszoną
słowem prawdy
toż samej tętnu serca
jak liść toż samy liściom
z tego samego drzewa
I jak niefalszywa moneta monecie
wierz mi - niepodrabianej!..

Przyjacielowi poecie
Tadeuszowi Chróścielewskiemu

Uciekasz od gwaru ulicy łódzkiej
w świat kocich łbów i furmanek,
małych ogródków i drewnianych domów
miasteczka nad rzeczką Srebrną.
Kościół z dwiema barakowymi wieżami
pochyła się nad tobą.

Piszesz.

Świeci słońce.

Z murowanego ganku mężczyzna
o twarzy kropla w kroplę
takiej samej jak twoja,
uśmiecha się i szepce:

Tadziu...

Ulicą jadą utani,

Żyd w czarnym chatacie
zaprasza przechodniów do sklepu.
Kwitną bzy za drewnianymi płotami,
doktor Hubert drepce do swoich chorych.

Piszesz.

Słońce gaśnie.

Nie ma już murowanego ganku...

Skamieniałeś.

PRZED MADONNĄ MIŃSKĄ

Oparta stopami
o węza księżyc
i komulus
uczysz dobrych manier
baraszkujejących aniołków...
Ilu przychodzących tu
prosiło Cię o taskę!
Dziś i ja zagubiony
z kruszyną wiary
tak małą
iż aby ją dojrzeć
musisz sięgnąć
po szkło powiększające
proszę Ciebie
Łaski Pełna
o słówko za mną
do Syna Twego.

BYĆ SOBĄ

Być sobą
to wydostać się
niczym Jeź
z kopca liści
spod sterty
zużytych książek
I manuskryptów
jak zmokła kura
otrząsnąć się z wody
widzianych filmów
I teleprogramów
wyrwać się
jak więziony ptak
z klatki
z zastyszanego betkotu
z zagajerń prelekcji
zebranlowego trzy po trzy
ażeby budować siebie
nie kalkowanego
człowieczka.

MADONNA CEGŁOWSKA

Zamyśliłaś się Matko Nasza z ceglowskiej fary.
Zawsze w tym samym płaszczu udrapowanym wiarą
I mistrzostwem snycerza, ucznia Włastwoszewego,
sławetnego Lasarusa,
który pięć wieków temu,
począł wbijać przemyślnie dłuto
w kłoc lipowy.
Zatroskałaś się o nas Matko Najświętsza z Ceglowa -
aż tak bardzo,
że nie śledzisz spojzeniem syna świętej Elżbiety z barankiem,
co właśnie zabawia swego z tej ziemi krewnego
malca imieniem Jezus
(z tej naszej ziemi, bo z t a m t e j Syna Bożego).
Nie patrzysz też na stojącego w szatach pontyfikalnych
świętego męczennika ze Szczepanowa.
Myślisz Twoja, o Gospodyni i Opiekunko
naszej Ziemi Ceglowskiej
w tej wyjątkowej chwili
(wolnej od słuchania ludzkich wyznań,
prośb oraz skarg),
wędruje po ścierniskach,
licząc stojące snopy
i ochraniając je przed deszczem
słonecznym płaszczem niebieskim.
A w między czasie
uczy wróbleta radosnego ćwierkotania,
małe boćki klekotania
i żaby koncertowania...
Zatrzymuje się również
przed okienkiem
chałupki podstrzesznej
i błogostawi dzieciątku -
niebawem przedszkolackiemu,
te zaś szepce rozstargnionym rodzicom:
"Widziałam Bożę".

W święto Matki Boskiej Zielnej, roku 550-lecia erygowania parafii ceglowskiej.

Siostrzo Bożeno
z zadartym noskiem
i radością w oczach
zakrystlanką mińskiej fary
układasz Ikebany przy ołtarzach
z kwiatów barwnych jak pazole królowej
uśmiechasz się do obrazów
poszażających ze starości
do okaleczonych figur żółbka
do skrzyplących konfesjonatów
pochylonych cieżarem tyłu pokoleń grzechów...
Cieszysz się swoją pracą
która ma imię Miłość Boża.

IKONA

Żonie

Widziałem ruskich ikon w muzeum wystawę
w milczeniu podziwiałem ich subtelne barwy,
pasma twarzy stężałych w ciemnej melancholii
o oczach jak granaty lub jasne migdały.

Patrzyły, jak ty patrzysz, bez uśmiechu prawie
a twarze miały bliskie piękności anioła,
były martwe, stężałe - lecz prawdziwe przecież
i tak dla mnie odległe, jak głos co nie woła.

Jednak wzrokłem tych ikon dostrzegasz mnie stale
w nich twa dawna tęsknota i słodycz się kryje...
Nie, nie masz oczu czarnych jak tamte Maryje,
masz oczy szmaragdowe niczym morska woda.

Papieżu tak Maryjny
Jak Pozdrowienie Anielskie
Niestrudzony Pielgrzymie
Apostole Światta
którego nie wygasi Książę Mroku
bijesz głazem miłości
w bramy piekieł
co od nastania dziejów
ślą na nas
ludzi o wilczych sercach
uplory noża pistoletu
i bomby atomowej
Apostole Dobra
jednego tylko pragniesz -
dać nam moce do walki
z Gogiem i Magogiem czasu
ostrzegasz przed bestią
wynurzającą się z mare teneb^oarum
wykluwającą się z brudów ziemi
okręcającą się wokół
stosu paclerzowego naszych dusz
utwierdzającą nas w kłamnym mniemaniu
że jesteśmy bogami
chce ona
byśmy czcili wciąż złotego cielca
składali hołd miedzianym czołom
maskom pozorujących uczucia...
Potępiasz każde zło
Ojczy Święty
gdziekolwiek jest
uczysz tylko takiej miłości
co rodzi - nie zabija
a może być wielka
niczym nieskończoności kosmosu...
Uczysz jej nas...
Czy nauczysz?
.....
Modlę się codzień
by Bóg dał Tobie
tę cudowną moc.

Utwór dedykowany Jego Świętobliwości Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II po wydrukowaniu na papierze czerpanym oraz w ozdobnych twardych okładkach autor wysłał 18 marca 1994 r. do Watykanu. W dniu 28 marca otrzymał podziękowanie za ten wiersz i życzenia Wielkanocne od Papieża Jana Pawła II.

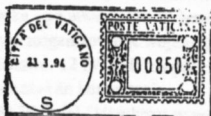

*„Rodzina jest drogą Kościoła”
(List do Rodziny, 14)*

Z podziękowaniem za nadesłany utwór.

*2 zyczeniami
i błogosławieństwem
na Wielkanoc 1994*

Jan Paweł II papież

W. Pan
Krzysztof Szczypiorski
ul. J. Piłsudskiego 14
05-300 Mińsk Mazowiecki
POLONIA